

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 3108-07 ג'וטון טוז נ' אבקות גיורא טופז בע"מ

1

בפני כב' השופטת מיכל עמית - אניסמן

המבקשת ג'וטון טוז בויה

נגד

המשיבה אבקות גיורא טופז בע"מ

2

3

החלטה

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

לפני בקשת התובעת, ג'וטון טוז בויה (להלן: "המבקשת") ובמסגרתה עותרת היא בבקשה כי בית המשפט יתיר העדת עדיה באמצעות היוועדות חזותית.

טענות הצדדים

1. המבקשת טוענת בבקשתה, כי נוכח המשבר שפרץ לאחרונה בין ישראל לבין תורכיה, במסגרתו הוחזר השגריר התורכי לארצו, ומשרד החוץ התורכי פרסם אזהרת מסע שקוראת לאזרחי תורכיה להימנע מלבקר בישראל, חוששים עדיה לבוא לישראל.

2. לטענתה, מאזן הנוחות נוטה לטובתה, שכן, ייגרם למבקשת נזק חמור ביותר באם תידחה הבקשה, בעוד שלנתבעת, אבקות גיורא טופז בע"מ (להלן: "המשיבה") לא ייגרם כל נזק.

3. המבקשת אף מוסיפה וטוענת כי אי נכוונתו של עד להגיע לישראל בשל חשש ביטחוני הינו נימוק ראוי להתרת גביית עדותו בוועידת וידיאו, ומתבססת בבקשתה על החלטה בענין רע"א 6635/02 סופרפלסט בע"מ נ' Societe Nouvelle de Chimie Industrielle, פ"ד נ"ו (6) 739 (להלן: "עניין סופרפלסט"). כמו כן, טוענת המבקשת, כי ועידת וידיאו הינה אמצעי טכנולוגי אמין ואיכותי לשמיעת עדים.

4. מנגד, טוענת המשיבה, כי ישראל ותורכיה אינן מדינות אויב, וכי אין כל מניעה להתייצבות העדים, כנציגיה של בעלת דין, להעיד בישראל, לבד מרצונם לחסוך בזמנם או מטעמי נוחותם האישית. שיקולים אלה, טוענת המשיבה, אינם מהווים עילה מוכרת לקיומו של הליך זה.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 3108-07 ג'וטון טוז נ' אבקות גיורא טופז בע"מ

5. המשיבה מסתמכת בתגובתה, בין היתר, על החלטת כבוד השופטת נועה גרוסמן בבש"א 207189/09 (ת"א) יריב הרמתי נ' שרון טל (פורסם ביום 10.4.09), במסגרתה נקבע כי "היתרון שבהתייצבות הנתבע באופן אישי, באולם בית המשפט, כדי להשמיע את גרסתו ולאפשר לבית המשפט להתרשם ממנו ללא המסננת הטכנולוגית, גובר על טענתו כי יציאתו מארה"ב עלולה להצר את צעדיו בשובו לשם".

6. כמו כן, טוענת המשיבה, כי בעניין סופרפלסט התקבל הערעור על ההחלטה לקיום ועידת וידיאו, בנימוק כי בבקשה הודגש המצב הביטחוני באותם ימים, ומשנשתנו הנסיבות לטובה, אין סיבה שעדותו של העד לא תישמע בצורה הרגילה.

7. המבקשת בתשובתה לתגובת המשיבה טוענת כי בתורכיה ישראל נתפסת כמקום עוין, מסוכן ואלים, ואזרחיה ממאנים לבקר בה, מחשש כי ירדפו אותם, ממש כשם שאזרחי ישראל ממאנים לבקר בתורכיה.

8. המבקשת מוסיפה, כי שיקולי נוחות אינם מהווים את הבסיס לבקשתה, אלא, החשש הביטחוני הנובע מהמשבר הדיפלומטי בין המדינות.

דין והכרעה

9. הוראת הדין העוסקת בנושא זה מצויה בסעיף 13(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א – 1971 (להלן: "הפקודה") הקובע כי:

"לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך בכך למען הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר ייחקר בתצהיר על-ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק, ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט."

10. ככלל, בית המשפט נוהג להתחשב בשלושה שיקולים עיקריים בבואו להחליט בבקשה למסור עדות בדרך של היוועדות חזותית: פניית המבקש נעשתה בתום לב; יש בידי העדים למסור עדות רלבנטית לשאלות השנויות במחלוקת; וקיימת "סיבה טובה" המונעת את הגעתו של העד לישראל (ע"א 84/51 קלינגהופר נ' בלוס פ"ד ו 198 וכן רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' גולדשטיין).

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 3108-07 ג'וטון טוז נ' אבקות גיורא טופז בע"מ

11. המבקשת טוענת, כאמור, כי ה"סיבה הטובה" בגינה נמנעים עדיה מלבוא לישראל הינה
12 היחסים המתוחים שבין ישראל לתורכיה. בעניין סופרפלסט קבע כבוד השופט גרוניס כי
13 ההכרעה בבקשה להתיר גביית עדות באמצעות היוועדות חזותית תלויה בנסיבות המיוחדות
14 של המקרה וכי בין שאר הנתונים על השופט לשקול את המצב הביטחוני ואת ההשלכה
15 שיכולה להיות לאותו מצב על נכונותו להעיד של אדם הנקרא להעיד בישראל. [ראה לענין
16 זה גם רע"א 3005/02 **SmithKline Beecham P.L.C נ' אוניפארם בע"מ**, פ"ד נו (6)
17 865 שם קיבלה כבוד השופט דורנר את הערעור ואישרה שמיעת עדויות באמצעות
18 היוועדות חזותית בשל סירובם של העדים להגיע לארץ עקב המצב הביטחוני].
19
12. אם כן, בתי המשפט הכירו במצב ביטחוני השורר בישראל כמצדיק העדת עד החושש להגיע,
13 באמצעות היוועדות חזותית.
14
13. עם זאת, במקרה דנן, לא הוכח להנחת דעתי כי קיים בישראל מצב בטחוני המונע מעדיה של
14 המבקשת להגיע לישראל. אין כל אסמכתא לאזהרה של משרד החוץ התורכי להימנע
15 מלבקר את ישראל וטיסות בין שתי המדינות מתנהלות כסדרן. הגם שהוראת סעיף 13
16 לפקודה מהווה מקור חוקי לשמיעת עדות באמצעות היוועדות חזותית, הרי שאין מקום
17 בנסיבות הענין לאפשר או להצדיק הימנעותם של העדים מלהגיע לישראל ואין כל מניעה
18 להתייצבותם בארץ.
19
14. זאת ועוד, מדובר בעדיה של המבקשת - התובעת. בפסיקה עניפה, בתי המשפט הקפידו
20 במיוחד בבחינת התקיימותן של הדרישות לצורך העדה באמצעות היוועדות חזותית שעה
21 שדנו בבקשות לגביית עדות של בעל דין. "זאת, לאור החשיבות הרבה של התרשמות ישירה
22 של בית המשפט מחקירה, כאשר מדובר בבעל דין מעוניין. בית המשפט החמיר אף יותר
23 כאשר דובר בבקשה לגביית עדותו של תובע, ונקבע כי רק במקרים יוצאים מגדר הרגיל
24 תינתן רשות לכך. הטעם לכך היה שהתובע עצמו בחר להגיש תביעתו בישראל ולפיכך נושא
25 הוא 'בחובה מוסרית רבה יותר' ואין להתיר לו להעביר את זירת בירור המחלוקת למקום
26 אחר" (ראה בשא 012586/09 (מחוזי ת"א) **מסס לירון נ' מדינת ישראל**).
27
28
15. בענייננו, מדובר בשני העדים העיקריים והיחידים של המבקשת. "אמצעים טכנולוגיים,
29 משובללים ככל שיהיו, יחליפו את היתרון שבהתייצבות הצדדים ועדיהם זה מול זה, פנים
30 מול פנים. קיים עדיין יתרון בהתרשמות בלתי-אמצעית של השופט מן העד היושב על דוכן
31 העדים" (ע"א 7516/02 **דוד פישר נ' צבי יוכמן** (פורסם במאגרים הממוחשבים).
32
33
16. בנסיבות הענין, לא מצאתי להמיר את היתרון הקיים מהתרשמות בלתי אמצעית מהעדים
34 של המבקשת בחקירה באמצעות היוועדות חזותית.
35

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 3108-07 ג'וטון טוז נ' אבקות גיורא טופז בע"מ

סוף דבר

17. לפיכך, הנני דוחה את הבקשה לחקירה באמצעות היוועדות חזותית.

18. המזכירות תשלח העתק החלטתי זו לב"כ הצדדים בפקסמיליה.

ניתנה היום, כ"ו תמוז תש"ע, 08 יולי 2010, בהעדר הצדדים.

מיכל עמית - אניסמן, שופטת